

Alte Drucke

**SVMMA || DOCTRINAE || CHRISTIANAE || In vsum
Christianæ pueritiæ per || qu[a]estiones recens
conscripta, || & nunc denuò ædita. || Iussu & ...**

Bogaert, Jean

Lovanii, 1561

EDICTVM REGIS Ferdinandi.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150305

EDICTVM REGIS

Ferdinandi.

FERDINANDVS DIVI-
na fauente clementia Rom. Rex
semper Augustus, ac Germaniæ,
Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ,
Croatie, Sclauoniæ, etc. Rex, Infans His-
paniarum, Archidux Austriæ, Dux Bur-
gundiæ, etc. Marchio Morauia, etc. Co-
mes Tyrolis, etc. Vniuersis & singulis fi-
delibus nostris, tam Ecclesiasticis quàm
Secularibus, Prælatiis, Comitibus, Baro-
nibus, Dominis, Militibus, Clientibus,
Capitaneis, Marchalcis, Prouinciarum,
Præfibus, Vicedominis, Præfectis, Burg-
grauis, Officialibus, Iudicibus, Burgi-
magistris, Consulibus, & Communi-
tatiis, omnibusque aliis & singulis
subditis & fidelibus nostris inferiorum
Prouinciarum nostrarum Austriacarum
& Comitatus nostri Goritiæ Principa-
lis, cuiuscunque gradus, status, ordinis,
cōditionis & dignitatis extiterint, Gra-
tiam nostram Regiam & omne bo-
num. Magno cum animi nostri mœ-
rore perpendimus & videmus, quibus
hodie, quantisque motibus & periculis
orbis Christianus undique concutitur.

A ii

Potif-

EDICTVM

Potissimum verò miserandus ille status neglectæ, adeoque contemptæ passim Religionis saepe multumque nos & pios omnes discruciat: Qua quidē Religione vt nihil est sanctius in terris, ita præclarior ac firmitus Reipub. ornamentum ac robur esse nullum potest. Atque idcirco malarum artium nefarius artifex, sanctæ Ecclesiæ, bonorumque omnium hostis atrocissimus Sathan, quantum humano generi præsidii in vera Religione positum sit, minimè ignarus, annis abhinc multis causam Religionis passim oppugnat ac perturbat, ita vt maioribus viribus & copiis, frequentioribusque dolis & fraudibus, vno eodemque tempore ipsam antea nunquam oppugnasse videatur. Nec desinit adhuc satellites quosdā & ministros suos, qui æditis suis libellis omnia impietatis studia foueāt, disseminent ac propagent, subornare: partim vt qui à Religione orthodoxa semel decedere, in erroribus & sectis, quibus se addixerunt, confirmentur: partim, vt qui etiamnum in tutissimis Ecclesiæ Dei castris perdurant, hinc seducti, factionum discipuli, & Religionis nostræ Catholice desertores fiāt. Inter hos autem libellos, quorum ingens vbique prouentus est,

non

REGIS FERDINANDI.

non parum virium ad Religionem euer-
tendam habent Catechismi (sic enim ap-
pellant) qui sæpe tum breuitatis, tum
verborum elegantiae, & Methodi specie
commendati, egregie fallunt, & imperi-
tam illam, nobilemque iuuentutem, veri-
tatis synceritati natam, grauiter vitiant
atque corrumpunt. Dum enim ex isto-
rum libellorum lectione, venenum ipsa
dulcedine blandum, simplicibus & in-
cautis sumendū præbetur, priusquam id
sentiant, eorum animi nouis et pestiferis
opinionibus, quas euellere postea sit dif-
ficillimum, deprauantur. Vnde fit, vt eo
doctrinæ fermento semel infecti, Catho-
licæ fidei & sanctæ matris Ecclesiæ do-
gmata & instituta veneranda negligant,
fastidiant, atq; nonnunquam etiam per
contemptum oppugnent. Qua quidē in
re si quid consiliis, monitis, iussis, & E-
dictis publicis, Rege Christiano dignis
profici potuit, Nos profectò cum ad ista
impietatis studia profliganda, tum ad sa-
cro sanctæ Religionis nostræ Catholicæ
iura retinenda, officio nostro minimè
desuimus. Attamen grassatur indies ma-
gis ac magis hæc foeda lues, nouiq; sub-
inde ac nouis illecebris infecti prodeunt
Catechismi; sparguntur, leguntur, pro-

A. iiii ponun-

ponuntur in scholis, maiore sanè periculo, quàm simplices pueri, & creduli improuidique adolescentes, imperitiq; homines, & pleriq; omnes istiusmodi præceptores sentire aut iudicare queant.

Quod igitur in graui morbo boni Medici, in exorta tepestata fidi nauderi faciunt, à nobis alienum nō esse existimauimus, vt præsentissima, nobisq; ob oculos posita atq; prospecta lōgè grauisima pericula, ratione quadā aut depellamus omnino, aut saltem, quoad Deus potentem manum suā admouerit mitigemus.

Quamobrē matura super his deliberatione habita, fidelibus nobis subiectis populis saluberrimum fore duximus, si in tanta dogmatum & sectarū varietate, Cathechisticae doctrinae librum qui Orthodoxus sit, conscribi, simul & fidelibus nostris populis euulgari, commendariq; curaremus. Proinde ad huiusmodi Catholicum opus conscribendum, non dubia fidei & doctrinae viros delegimus, conscriptumq; eorum quos non solum sacrosanctae Theologiae scientia, verum etiam vitæ innocentia et integritate perspicuos esse constat, iudicio & censura subiecimus: quò certiores essemus, ne authoritate nostra in lucem quicquam prod-

REGIS FERDINANDI.

prodiret, quod euangelicæ doctrinæ & sanctæ Catholicæ Ecclesiæ, vllō modo aduersaretur.

Cū igitur Dei Opt. Max. gratia iam cōmemoratus liber ita conscriptus, magnoq̃ Theologorum Catholicorū consensu approbatus sit, Mandamus vobis prædictis omnibus & singulis, præcipuē verò iis, qui nostro nomini & loco, iuris & iustitię administrationem in Prouinciis nostris Austriæ inferioris & Gortia Comitatu exercent, ac in magistratu constituti sunt, vt hūc Catechismum solum, nullumq̃; alium per ludimagistros, Præceptores, ac Padagogos pueris in scholis publicè aut priuatim proponi, prælegi, ediscendumq̃; tradi magnopere curetis, atq; omnino efficiatis: quatenus cū vos, tum ipsi grauissimam indignationem nostrā, aliāq; pœnas delinquentibus, et huius Edicti nostri contemptoribus pro arbitrio nostro irrogandas volueritis euitare. Hæc enim est expressa mens & voluntas nostra. Datum in Ciuitate nostra Vienna, die X I I I I. mensis Augusti. Anno Domini M. D.

L I I I I. Regnorum nostrorum

Romani X X I I I I. alio-

rum verò xxviii.

A iiii

Ad